

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ช
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๔
๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา	๔
๑.๕ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา	๕
๑.๗ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๑.๘ วิธีดำเนินการศึกษา	๘
๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๙
บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีอุปมาของจอห์น อาร์. เซอร์ล (John R. Searle)	๑๐
๒.๑ ชีวิตประวัติและแนวคิดทั่วไป	๑๐
๒.๒ อุปมาตามแนวคิดของจอห์น อาร์ เซอร์ล	๑๑
๒.๓ ลักษณะของอุปมาตามแนวคิดของจอห์น อาร์. เซอร์ล	๑๓
๒.๓.๑ ด้านองค์ประกอบของอุปมา	๑๓
๒.๓.๒ ด้านความหมาย	๑๔
๒.๔ สรุปท้ายบท	๑๖
บทที่ ๓ อุปมาหลักธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนา	๑๘
๓.๑ อุปมาหลักธรรมในคัมภีร์ทีฆนิกาย	๑๘
๓.๑.๑ ทีฆนิกาย สีสันธวรรค	๑๘
๓.๑.๒ ทีฆนิกาย มหาวรรค	๒๒
๓.๑.๓ ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค	๒๘
๓.๒ อุปมาหลักธรรมในคัมภีร์มัชฌิมนิกาย	๓๐

๓.๒.๑ มัชฌิมนิกาย มูลปัณณาสก์	๓๑
๓.๒.๒ มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์	๓๘
๓.๒.๓ มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์	๔๑
๓.๓ สรุปท้ายบท	๔๕
บทที่ ๔ วิเคราะห์ลักษณะอุปมาหลักธรรมตามแนวคิดของจอห์น อาร์. เซอร์ล	๔๖
๔.๑ ด้านองค์ประกอบพื้นฐานของอุปมา	๔๖
๔.๒ ด้านความหมาย	๔๕
๔.๓ วิเคราะห์บริบทสังคมที่มีต่อการสร้างอุปมา	๕๖
๔.๔ สรุปท้ายบท	๖๖
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๗
๕.๑ สรุปผล	๖๗
๕.๑.๑ อุปมาหลักธรรมในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา	๖๗
๕.๑.๒ แนวคิดและทฤษฎีอุปมาของจอห์น อาร์. เซอร์ล	๖๕
๕.๑.๓ วิเคราะห์อุปมาหลักธรรมตามแนวคิดของจอห์น อาร์. เซอร์ล	๗๐
๕.๒ อภิปรายผล	๗๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๗๓
บรรณานุกรม	๗๕
ประวัติผู้วิจัย	๗๕

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๐๐ และพระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยได้กล่าวถึงแหล่งที่มา /เล่ม/ ข้อ/หน้า ตามลำดับ วิ.ป.(ไทย) ๘/๓๖๖/๕๕๑ หมายถึง วินัยปิฎก ปริวาร ภาษาไทย เล่มที่ ๘ ข้อ ๓๖๖ หน้า ๕๕๑ ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๕

พระวินัยปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์		
วิ.มหา. (บาลี)	= วินัยปิฎก	มหาวิภงฺคปาลิ	(ภาษาบาลี)
วิ.มหา. (ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวิภังค์	(ภาษาไทย)
วิ.จู. (บาลี)	= วินัยปิฎก	จูฬวคฺคปาลิ	(ภาษาบาลี)
วิ.จู. (ไทย)	= วินัยปิฎก	จูฬวรรค	(ภาษาไทย)
วิ.ป. (บาลี)	= วินัยปิฎก	ปริวารวคฺคปาลิ	(ภาษาบาลี)
วิ.ป. (ไทย)	= วินัยปิฎก	ปริวารวรรค	(ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มู. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปิ่นฉาสก์	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปิ่นฉาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปิ่นฉาสก์	(ภาษาไทย)
สํ.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.สพ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สพายนวรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.ติ.ก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ติกนิบาตรชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิทเทศ	(ภาษาไทย)
ขุ.จู. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	จูฬนิทเทศ	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.วิ. (ไทย)

= อภิธรรมปิฎก วิภังค์

(ภาษาไทย)

อรรถกถา

อรรถกถา ผู้วิจัยใช้พระไตรปิฎกฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยสัญลักษณ์และคำย่อตามพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ส่วนตัวเลขอนุวัติให้เป็นไปตามพระไตรปิฎกและอรรถกถาฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย เช่น ที.สี.อ. (ไทย) ๑/๑/๔๑๕ หมายถึง พระสูตรและอรรถกถาแปล ที่มณิกาย สีสันขรรค อรรถกถา เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้า ๔๑๕ ฉบับมหา มกุฏราชวิทยาลัย ๒๕๒๕

วิ.มหา.อ. (ไทย) =	วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกามหาวิภังคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.จ.อ. (บาลี) =	วินัยปิฎก	สมนตปาสาทิกา จุฬารกคอรรถกถา	(ภาษาบาลี)
วิ.จ.อ. (ไทย) =	วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกา จุฬารคคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
วิ.ป.อ. (บาลี) =	วินัยปิฎก	สมนตปาสาทิกา ปรีวารรคคอรรถกถา	(ภาษาบาลี)
วิ.ป.อ. (ไทย) =	วินัยปิฎก	สมันตปาสาทิกา ปรีวารรรคคอรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

ที.สี.อ. (ไทย) =	ที่มณิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ม.อ. (ไทย) =	ที่มณิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.ปา.อ. (ไทย) =	ที่มณิกาย	สุมังคลวิลาสินี	ปาฎีกวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.ม.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปัญจสุทนี	มูลปิณณาสกคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.ม.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปัญจสุทนี	มัชฌิมปิณณาสกคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.อุ.อ. (ไทย) =	มัชฌิมนิกาย	ปัญจสุทนี	อุปริปิณณาสกคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ส.สพ.อ. (ไทย) =	สังยุตตนิกาย	สารัตถปกาสินี	สพายนวรรคคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อ.จ. สตุตค.อ. (ไทย) =	อังคุตตรนิกาย	มโนรปฐนี	สัตตกนิบาตคอรรถกถา	(ภาษาไทย)

บัญชีคำย่อที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย	หมายเหตุ
ed.	editor	บรรณาธิการ, ผู้จัดพิมพ์	พหูพจน์ใช้ eds.
ibid.	ibidem	เรื่องเดียวกัน	
op.cit.	opere citato	อ้างแล้ว	
p.	page	หน้า	พหูพจน์ใช้ pp